

ကညီဂွံဝီခွဲးယာ်ကရုၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပှၤဂွံဝီခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒူသဝီပူၤ

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်

လၢအိကူး ၂၉ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 25-1-PS1

သုးမိၤစီရိၤအတၢ်ထီၣ်ဒုးမၤတပျုၣ်တပျီၤတၢ်အယိ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲကမျၢၢ်တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ် သးသမူအတၢ်ဘၣ်ဒိဟးဂုၤဟးဂီၤ လၢကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤ (လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ် တုၤ လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်တကတြၢ်အံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၤအတၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢ အဘၣ်ဃးဒီး စုကဝဲတၢ်သဘၣ်သဘုၣ်, သုးဖီၣ်စုကဝဲအတၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ် ဒီး ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်ဂီၢ်ကီၤတဖၣ် ကဲထီၣ်သးအယိ, ဒူသဝီဖိလၢ အအိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤ မုၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးသ့တဖၣ် ဒ်သိးကအိၣ်ဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ်သးသမူ အလၢအပွဲၤအဂီၢ် ဘၣ်သဂၢၢ်ဝဲဒီး တၢ်ကီၤတၢ်ခဲတဖၣ် စးထီၣ်ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်,တုၤ လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တစူၤညါအံၤအတီၢ်အပူၤ, KHRG မၤန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၢ်အါဂီၢ်ဂီၢ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ်, လၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်တဖၣ်လၢ သုးဖီၣ်စုကဝဲ မၤဝဲ ဒီး လီၤဆီဒုၣ်တၢ် သုးကီၣ်ကး (SAC) အသုးဖိတဖၣ်မၤဝဲန့ၣ်, ပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤသံမၤဝီတၢ်, တၢ်ဖီၣ်ဒုးဃာ်လၢ အတဖိး သဲစးဘၣ်တဖၣ်, တၢ်မၤဒျၢၣ်မၤလီၤတၢ်, တၢ်မၤဆူၣ်ဟးထီၣ်လၢအိၣ်ဆိးလီၤကျဲးဒီး တၢ်မၤဘၣ်ဒိ ဒူသဝီဖိအတၢ်လုၢ်အိၣ် နီၣ်ခိၣ်သးသမူထီၣ်ရီၤသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျါလၢ, တၢ်မၤနီၣ်စီၣ်သ့တဖၣ်န့ၣ်အယိ, လီၤကဝီၤဒူသဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်သဂၢၢ်ဒီးတၢ်သံ ဘၣ်ပှၤ, ဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖၣ်, တကးဒ်ဘၣ်, တၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိ ဒီး တၢ်ချဲတၢ်သ့တဖၣ်ဟးဂီၤ, ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိ ဘၣ်အိၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဒိသံကွံာ်, ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ်သးသမူအပီးအလီ ဒီး စုလီၤခိၣ်ခိၣ်သ့တဖၣ်ဘၣ် ဟးဂီၤကွံာ် လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်သးဝံၤလီၤဒ်သ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးဖီၣ်စုကဝဲတၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ် ဒီး (SAC) အသုးဖိတဖၣ် အတၢ်ဂဲၤလီၢ်ဒီး မၤနီၣ်စီၣ်တဖၣ်အယိ, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂီၢ်ကီၤလၢ သဝီဖိတဖၣ် အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်, တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ်သး သမူအဂီၢ်, ဒီး တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤသဘူၤသ့တဖၣ်အဂီၢ် ဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တလၢတလီၣ်ဘၣ် အတၢ်ဂီၢ်ကီၤသ့တဖၣ်န့ၣ် လီၤ. တကးဒ်ဘၣ်အမဲာ်ညါ, သဝီဖိသ့တဖၣ် ဘၣ်သဂၢၢ်ဝဲဒီး ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်တတၢ်တနီၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်, ထံဒိၣ်ဃိၣ်ယုၤ, ဒီး တၢ်ဖိလံၤဖိဃၢ်အတၢ်မၤဟးဂီၤဘုဟုတၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိ သ့တဖၣ်အယိ, ဒုးနးဒိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်သးလၢ လီၤကဝီၤပှၤတဝါ အါမးအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်တၢ်တၢ်ဒီး တၢ်ဂီၢ်ကီၤသ့တဖၣ်အံၤ အပူၤဒုၣ်လဲာ်, ဒ်သိးကအိၣ်ဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ်သးသမူ အလၢအပွဲၤအဂီၢ်, ဒ်ကျဲးကျဲးတဘၢအသိး, လီၤကဝီၤဒူသဝီဖိတဖၣ် ကူဆါကူၤ အတၢ်ဘၣ်အိၣ် လၢအဘၣ်ဒိသ့တဖၣ် ဒီး ဃုာ်အိၣ်မှံကွံာ်ဝဲတစီၢ်တလီၢ် သ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်, ခီၣ်ဖျါလၢသုးအတၢ်ဂဲၤလိာ်တဖၣ်အဃိ, လီၤကဝီၤကမုၢ်ဖိ ဖဲကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံးထံးတဖၣ် အတၢ်လုၢ်အိၣ် နီၣ်ခိသးသမူ ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤ (ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်, တုၤ လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်)

ဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ်အပူၤ, လီၤကဝီၤဒူသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢ (ကီၢ်ပယီၤ)မုၢ်ထီၣ်ကလံးထံးတကပၤတဖၣ် ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူလၢ အလၢပွဲၤအဂီၢ် ဘၣ်ဂဲၤလိာ်ဝဲသပျံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်, တုၤ လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်, KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၤ (၁၇၄၃) ဘ့ၣ်, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကီၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ တဖၣ်, လၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ကဲထီၣ်သး ခီၣ်ဖျါ, ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) အတၢ်မၤပယွဲၣ်နီၣ်စါတၢ်, သုးဖိၣ်စုကဝဲၤ တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ် ဒီး ခိၣ်ဃၤန့ၣ်ဆၢၣ် တၢ်တတၢ်တနီၣ်ကဲထီၣ်သး သ့ၣ်တဖၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးမိၤစိရီၤ တဖၣ် စဲးမၤဒီးဝဲ သုးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ အဆူၣ်မဲၣ်ကဲၣ်မဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟဲးခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီၤယုၤ, ဒီး တၢ်ခးလီၤနီၣ်စါကျိးဒိၣ်, လၢလီၤကဝီၤကမုၢ်အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ, တကဒီးဘၣ်, ပညိၣ်ခးဃုာ်ဒီး ဒူသဝီ, စံာ်ကျိးဒိၣ်, တၢ်သုၣ်အိၣ်ဖျါအိၣ်လီၤ, ပုၤတဝၢတၢ်ဃုာ်အိၣ်ဃာ်အိၣ်လီၤ ဒီး ကျဲမုၢ်ကျဲဘိ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသုးအတၢ်မၤ တတၢ်တနီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဝဲဒီး တၢ်မၤအမၤနး ပုၤထူစံာ်ဖိတဖၣ်, တၢ်မၤတံာ်တၢ်ကီၢ်ခဲထီၣ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ ဒီး တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ဂုၢ်န့ၣ်ဆူၣ်သဝီဖိတၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်စ့ၢ်ခါလၢ ပုၤဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ်မၤဝဲ ဒ်အမ့ၢ် ကီၢ်သုၣ်လုၢ်သုးမုၢ်ဒိၣ် (KTLA) သုးဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် မၤဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤတတၢ်တနီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကမုၢ် တၢ်ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤတဖၣ်, တကဒီးဘၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤ တၢ်သုၣ်ထီၣ်ဘိထီၣ်တဖၣ်, တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးမူဂီၢ်ပီးလီ လၢလိာ်ဘၣ်တဖၣ်, လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, ဟံၣ်ဃီ, ဘုၤဖိ, ဟံၣ်ဃီပီးလီ, စု, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတၢ်ဘုၤဒါ, စံာ်ပျီ, တၢ်သုၣ်အိၣ်ဖျါအိၣ်လီၤ, ဒီး ထူစံာ်ဂီၢ်ပီးလီ, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤဂီၢ်ပီးလီတဖၣ် ဒီး လီၤကဝီၤမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် ဒီး တၢ်မၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.¹ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်က့, ဒူသဝီဖိတဖၣ် ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ် တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးမူ ကလၢကလိာ်အဂီၢ် ကူဆါယါဘျါက့ၤ ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအတၢ်ဘုၣ်ဒါလၢ အဘၣ်ဒိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, လဲၤစံာ်က့ၤအတၢ်ဖိတၢ်လံၤ, တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ ဒီး တၢ်ပီးတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဃုာ်အိၣ်မ့ၢ်အလီၤ, လဲၤဃုာ်အိၣ် က့ၤလၢ အတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်လီၤ, ဂုၢ်ကွၢ်ဝဲဟံၣ်ဃီလၢ မ့ၢ်အူအိၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤ တၢ်ဖိတၢ်လံၤတနီၣ်နီၤအဂီၢ် ဒီး ထၢဖိၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်က့ၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအတၢ်အူအိၣ်ဒီး အိၣ်တၢ်က့ၤတဖၣ် လၢတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူ ခါဆူမဲၣ်ညါအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်တကတြုၢ်အံၤ, တၢ်ဂီၤပၣ်ဃုာ်ခဲလၢာ် အဘၣ် (၈၀) , လၢတၢ်ဃုာ်ထီၣ်န့ၣ်ဝဲ ဖဲကညီၣ်ကီၢ်စဲၣ်ပူၤ, လၢကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်လၢအမ့ၢ်, ဒူသထူၣ်, တီအူ, ချၢၣ်လွံၤထူၣ်, ဘျဲးဒဲဝဲ, မုၢ်တြီၢ်, ဒူပျံၣ်ယၢ် ဒီး ဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရဲၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတနီၣ်အကျါန့ၣ်, ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤလၢ လီၤကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၢ် တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤလၢ KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢအမ့ၢ်ဝဲလီၤကဝီၤဖိတဖၣ်လၢ တၢ်သိၣ်လိဃာ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကမၤနီၣ်မၤဃါဝဲ တၢ်မၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်လၢ အဟဲကဲထီၣ်အသးလၢ အလီၤကဝီၤအပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိ အမံၤအသုၣ်, အဂီၢ် ဒီး အအိၣ်ဆိးလီၤကျဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤလီၤဘၢဃာ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတကတြုၢ်အံၤ ပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢ အဟဲအိၣ်ထီၣ်လၢ ဒူသဝီဖိ တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ် လၢကတီၢ်ခဲအံၤအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် ကတီၢ်ယံာ်အပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

¹ See also: KHRG, [*Defying Hunger : State Administration Council \(SAC\)'s systematic destruction of civilian livelihoods and food systems in Southeast Burma \(January - December 2024\)*](#), May 2025.

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ လၢယနူၤအါရံၤ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ ၁--- သဝီ, ဒုလိၣ်မုၢ်န့ၣ်ကရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရဲၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၈ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲဟါဒီ ၆ နံၣ်ဃၢၣ်ဃၢၣ်ကတီၢ်, ကညီၣ်ဒိကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) ဒီး (PDF) ကမျၢၢ်သုးဟံၣ်ဖျိၣ်အသုးဖိတဖၣ် လဲၤခးဝဲ ပယီၤသုး (SAC) အသုးကလၢၤ လၢအအိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ လွံၢ်မံးလၢၢ် (၄-မံးလၢၢ်) လၢမုၢ် (ခလရ) (နီၣ်ဂံၢ်-၃၉) အသုးကလၢၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ အသီ ၁၀ န့ၣ်, ပယီၤသုး (ခလရ) (နီၣ်ဂံၢ်-၃၉) အသုးဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤဝဲလၢ ၁---သဝီ, အပူၤဒီး ခွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ ဒုသဝီဖိအဟံၣ်ဃီ (၁၇) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ စုစ့ၣ်တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျိထီၣ်ဝဲ သဝီဖိဟံၣ်ဃီတဖျၢၣ်လၢ အအူအိၣ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ကစၢ် လၢအဟံၣ်အူအိၣ်ကွံာ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ကျီၤဃ---, စီၤခူ---, ဂ---, ဟ---, ဧ---, သ---, က---, နီၢ်လ---, နီၢ်မ---, စီၤန---, ဝ---, ပ---, စီၤခ---, ကျီၤရ---, စီၤစ---, စီၤတ---, ပု--- တဖၣ်န့ၣ် လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဖဲ လၢဖျၢၣ်တြၢၤအါရံၤ ၂၉ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ အအ---သဝီ, ခုၣ်ကွဲၣ်ဟံၣ်ကဝီၤလီၤဆီ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျိထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢဖျၢၣ်တြၢၤအါရံၤ ၁၇ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်, (SAC) သူဝဲဒိဒီးတၢ်လီၤမ့ၢ်ပိၢ်အသီ ဘၣ်အူထီၣ်ဟးဂီၤ ကွံာ်ဝဲ သဝီဖိဟံၣ်ဃီတဖျၢၣ် ဃုာ်ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအပူၤတဖၣ် ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤ ဖဲလၢမးရှး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲကီးတရံး ကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ် ဒီး တနုၤဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရဲၣ် အဘၢၣ်စၢၤဖဲ မ့ၢ်သ့ၣ်စ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျိ ထီၣ်ဝဲ, ဖဲလၢမးရှး ၅ သီ, ၂၀၂၄နံၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ (SAC) သုးဖိတဖၣ်ဒီး သုးဟံၣ်ဖျိ (KNLA) ဒီး (PDF)အဘၢၣ်စၢၤအသီ, (SAC) ပယီၤသုး ကဘီယူၤဟဲတၢ်လီၤမ့ၢ်ပိၢ်အသီ, သဝီဖိဟံၣ်ဃီတဖၣ်ဘၣ်ဟးဂီၤ ကွံာ်ဝဲ အဂီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤလၢအအိၣ်ဖျါဖဲစုစုတဘျီအံၤ, ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ အသ--- သဝီ, ဘီသ့ၣ်ထၣ်ကရူၢ်, လူၢ်သီကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ ဖဲလၢမးရူး ၂၀၂၄ နံၣ် န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲ ဖဲလၢမးရူး ၁၉ သီ တုၤ ၁၅သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်, (SAC) ပယီၤသုးခးလီၤနီၤကျိဖးဒိၣ်ဒီး ဟဲခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤလၢ ဘီသ့ၣ်ထၣ်ကရူၢ်, သဝီတဖၣ်အပူၤ, တၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၤ ဒီး ကျဲမုၢ်ကျဲဘိတဖၣ်အပူၤအယီ, သဝီဖိ တဖၣ် တူၢ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်လၢ ကကွၢ်အိၣ်လၢ အဒူသဝီပူၤဘၣ်, လၢနီၤအမဲၣ်ညါ, လၢတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၤခိသးသမူ အကီၢ်စ့ၢ်ကိး ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤပၤဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢမးရူး ၂၁ သီ, ဖဲဖးဖိမုၢ်ကတီၢ်, (SAC) ကဘီယူၤဒုးသုးတဘျီ ဟဲတုၤလီၤမ့ၢ်ပီၤလၢ အသ--- သဝီပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤ ဟံၣ်ဃီ ၄ ဖျါအကျါ, ပၤဖျါထီၣ်ဝဲ ဟံၣ်တဖျါလၢ အဘၣ်လီၤပျီၢ် ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ အဂီၤန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ကစၢ်တဖၣ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲ နီၢ်အက---, အလ---, အမ---ဒီး အန---တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤ ၂ ဘၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်ဖဲ လၢမးရူး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲဝုၢ်ဖၣ်ပူၤ, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမးရူး ၂၄ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ (SAC) ပယီၤသုးလၢ လၢအိၣ်ဖဲဝုၢ်ဖၣ်ပူၤ ဒီး (KNLA) သုးပၤဖိတဖၣ်အဘၣ်စၢၤအယီ, (SAC) ကဘီယူၤဟဲခးလီၤ တၢ်လၢသဝီဖိဟံၣ်ဃီတဖၣ်ဒီး တၢ်ဆါတၢ်ကျး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် ဖဲဝုၢ်ဖၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခဲ, တၢ်လဲၤဒိန့ၣ်ဝဲ တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤပၤဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအဟံၣ်ဃီလၢအိၣ်လီၤတဲၤ ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီလၢအအိၣ်လၢ၊ စုစုၣ်တကဟံၣ်အံၤ တၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဖဲ လၢမးရှုး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲဘ--- သဝီ, ဝီၤရီၤကရူၢ်, သထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. SAC ဒိၣ်ချ့သး (ခမရ) နီၣ်ဂံၢ် (၉) (အိၣ်ဆီလီၤသးဖဲ စ့ၤယီၤပုၤကရူၢ်, လၢအမ့ၢ် ပဝသးကလၢ) အံၤ ခးလီၤဝဲကျိးဖးဒိၣ် ၃ ဖျၢၣ်ဆူ ဘ--- သဝီအပူၤ ဖဲလၢမးရှုး ၂၀၂၅ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ နီၢ်ဆ--- တကၤ အဟံၣ်ဃီ, တပၤဒီး သဘံၣ်လီၤစိတဖၣ် ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ ခိဖျိ, ကျိးဖးဒိၣ်အကုဖျိးဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်တဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဖဲ ဖဲလၢမး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲအပ--- သဝီ, မိမယုၤသ့ၣ်ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢမး ၁၈ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC ပယီၤသး ဟဲတုၢ်လီၤဝဲမ့ၣ်ပီၤလၢ အပ--- သဝီပူၤဒီး သဝီဖိတကၤ အဟံၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်အိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤတဖၣ် ဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသး သမူအဂီၢ် တၢ်ပီးလီၤလၢ အလိၣ်ဘၣ်နီၢ်နီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ ခဲလၢာ်စိပျီ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဃီအါဖျါ ဘၣ်ဟးဂီၤ အိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲ ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအပူၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

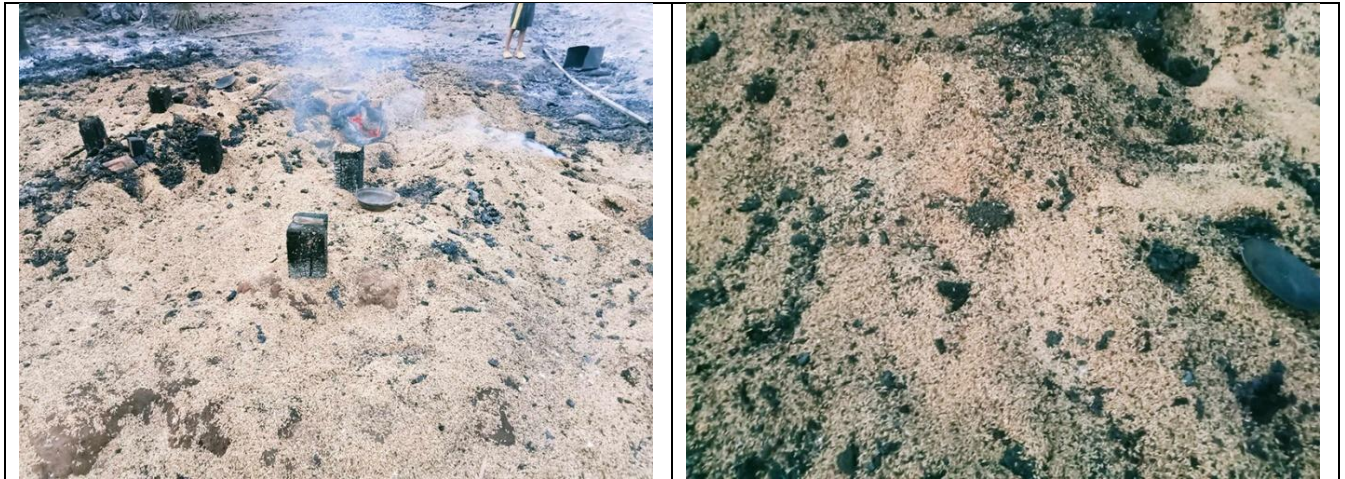
KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဖဲလၢစဲးပထုဘၣ် ၂၉ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲအခု--- သဝီ, ပလီဟီၣ်ကဝီၤ, လၢၤမုၢ်လၢကီၢ်ဆၣ်, ဘျီဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢစဲးပထုဘၣ် ၁၄ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC အသုးဖိ ၁၀၀ ဂၤဃၣ်ဃၣ်တဖၣ် လၢအမ့ၢ်ခီၣ်သုးရၢၣ် (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ် (၂၈၅) အံၤ စးထီၣ်ဟူၤဂဲၤဝဲဖဲ ပလီဟီၣ်ကဝီၤဒီး အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်သဂၢ်လိာ်အသးဒီး တၢ်ပၤဆၢသုးဖိတဖၣ်အဃိ, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ ဖဲန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ, SAC အသုးဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤခွဲၣ်အူကွံၣ်ဝဲ သဝီဖိဟံၣ်ဃီ အဖျါၣ် ၆၀ ဘျီဒဝဲဒီး သမံသမိးတၢ်, ဖိၣ်န့ၢ်ဆူၣ်တၢ်ဒီး မၤဒၢၣ်မၤလီၤတၢ် လၢသဝီ ပူၤစးထီၣ်လၢ လၢစဲးပထုဘၣ် ၁၄ သီ, တုၤ ၂၀ သီ, ဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢစဲးပထုဘၣ် ၁၉ သီအနံၤ တၢ်ခွဲၣ်အူကွံၣ် အခု--- သဝီ, ဟံၣ်ဃီတဖၣ် အဂီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်အံၤအဃိ, သဝီဖိတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသမူအဂီၢ် တၢ်လၢအလိာ်ဘၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်, ကဟၣ်ပီးလီၤဒီး ပီးလီၤအဂုၢ်ကံ ခဲလၢ် အူအိၣ်ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ, လီၢ်ကဝီၤ ဒူသဝီဖိတဖၣ်လၢ ပလီဟီၣ်ကဝီၤအံၤ ခိဖျါလၢ, အဟံၣ်ဃီတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ခွဲၣ်အူကွံၣ် တကးဒ်ဘၣ်, မ့ၢ်အူအိၣ်ဃုာ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ပီးလီ လၢ တၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢ တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်နးနးက လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဖဲ လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ ယ---သဝီ, ပရီၤလိာ်ကရူၢ်, ဒီဖးဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီၢ်အူကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၁၂ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်သးတအိၣ်လၢ လီၢ်ကဝီၤပူၤဘၣ်ဆၣ်, SAC ပယီၤသုးဖိတဖၣ်လၢ အအိၣ်ဆိလီၤ အသးဖဲ တဆံၣ်ဃုမံၣ်လၢ (ယုၤပူၤစၢ) သဝီတဖၣ်, ခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ် ခံၣ်ဖျၢၣ်ဆူ ယ---သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိၤဖးဒိၣ်ခံၣ်ဖျၢၣ်အကျါ တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်ပိၤဖးထီၣ်ဝဲဒီး ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤဝဲ သဝီဖိဟံၣ်ဃီသၢဖျၢၣ် ဃုၣ်ဒီး တၢ်ပိၤတၢ်လီၤလၢဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အူရှ---, အဟံၣ်လၢဘၣ်ဒီးကျိၤဖးဒိၣ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဃုၣ်ဝဲ ဟံၣ်ဃီတၢ်ပိၤတၢ်လီၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် လီၤမ့ၢ်အူကဟၣ်ထုးထီၣ်ထံတဖျၢၣ်, ကဟၣ်ဒုးချံၣ်ထံ တဖျၢၣ်, သပၤ, ခးဆ့ၣ်နီၤ, တၢ်ကူတၢ်သိး ဒီး တၢ်ပိၤတၢ်လီၤအဂၤတဖၣ် ဘၣ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲခဲလၢန့ၣ်လီၤ.² (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

² KHRG, [“Taw Oo District Short Update: SAC indiscriminate shelling killed one villager and injured six, including children, and destroyed villagers’ property in Daw Hpah Hkoh and Htaw Ta Htoo Townships \(October and December 2024\)”](#), February 2025.

တၢ်ဂီၤအုၣ်ကီၤတဖၣ်လၢ၊ အဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိဒီး တၢ်ဟးဂုၤဟးဂီၤ တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးအိၣ် တဖၣ်

KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အံၤဖဲ ဘက--- သဝီ, အီၤပုၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ, လၢၢ်မုၢ်လါကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဝဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒိၣ်စဲဘၣ် ၁၂ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC ပယီၤသး (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ် (၂၈၅) ခးဝဲကျိးဖးဒိၣ် အဖျၢၣ် ၈၀ ဃၣ်ဃၣ်ဒီး လီၤတဲာ်ဘၣ်တၢ်လၢ ဒုသဝီဖိအတၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးအိၣ်လီၤတဖၣ်, တကးဒိဘၣ် (ဒိတၢ်ဂီၤနဲၣ်ဖျါ အသး) လီၤဘၣ်ဟးဂီၤအူထီၣ်ကွံာ်ဝဲ ဘုဖိတဖျၢၣ် ဃုာ်ဒီး သဝီဖိဟံၣ်ဃီ ၂ ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢ လုာ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်တဖၣ် ဃုာ်ဒီး တၢ်အဂုၢ်အဂၤခဲလၢၢ် အူထီၣ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲခဲလၢၢ်ဒီး ဟံၣ်ကစၢ်တဖၣ်တဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကွၢ် တၢ်နီၤတမံၤလၢာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသးတဖၣ် ခးလီၤနီၤစါကျိးဖးဒိၣ်လၢ ဒုသဝီပူၤအိၣ်ဝဲအဃီ, သဝီဖိတဖၣ် တနီၤန့ၣ် ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ကဒုကွံာ်ဒီး တနီၤန့ၣ် လဲၤဃုာ်အိၣ်သဒါကွံာ်အသးဆူ အကျိးတဖၣ်ပူၤ လၢအဆိမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢကအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် ဒီး တၢ်လီၤလၢအဂုၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတဘျၢၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဖဲလါမးရး ၂၇ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲအခု--- သဝီ, ပလီၤဟီၣ်ကဝီၤ, လၢၢ်မုၢ်လါကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဝဲၣ်ကီၢ် ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ လါယနူၤအါရံၤ ၄ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ် (၂၈၅) လၢအအိၣ်ဆိလီၤသး ဖဲပလီၤဝုၢ်, အသးဖိ တဖၣ်ခးလီၤနီၤစါဝဲကျိးဖးဒိၣ် ၁၂၀ မမ ခံဖျၢၣ်ဆူ ဘခု--- သဝီပူၤန့ၣ် လီၤ. ကျိးဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤဘၣ်ဝဲ သဝီဖိ တၢ်ဖဲအိၣ်မးအိၣ်လီၢ်, ဒီး စံာ်တဖၣ်ပူၤဒီး ဘၣ်ဒိသံကွံာ်ဝဲ ဂီၤဖဲတဒု (ဒိတၢ်ဂီၤဟံၣ်ဖျါအသး) ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်ဖဲလၢမးရှး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဘသ---သဝီ, ဘီသ့ၣ်ထၣ်ကရူၢ်, လူၢ်သီကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤဝဲအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ် SAC ပယီၤသးဟဲခးလီၤတၢ်ဒီး ကဘီယူၤအယီ, ဘၣ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ သဝီဖိတကၢအဆီသးတဖၣ် ဃုာ်ဒီး ဆီမံလီၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျါ ဖဲဘသ---သဝီ အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်အံၤ ဖဲလၢမးရှး ၂၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲဖးဖိမုၢ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိဟံၣ်ဃီလွၢ်ဖျါၣ်စ့ၢ်ကီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ ဖဲကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်တဘျီအံၤ အပူၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

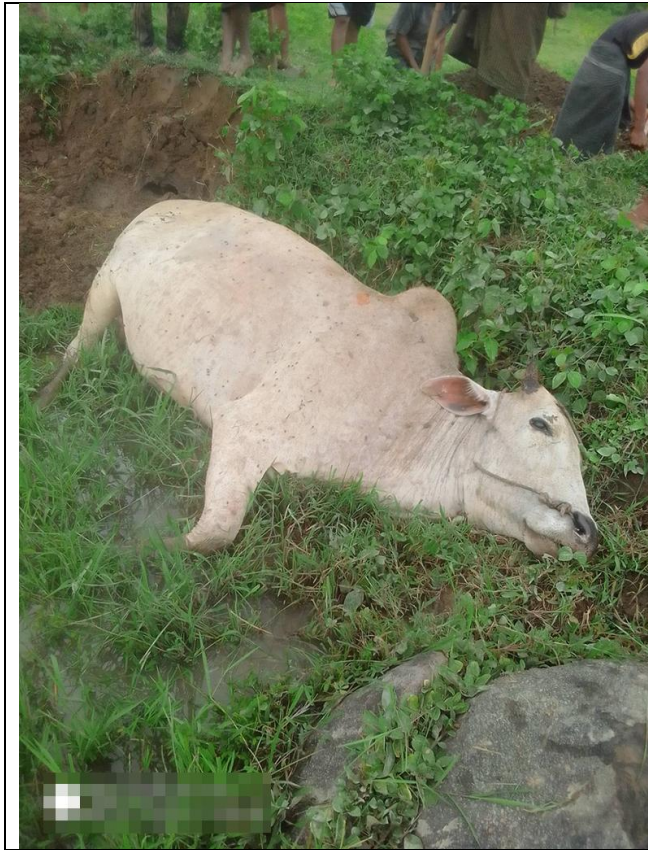
တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ တၢ်ဒိၣ်အံၤ ဖဲလၢမးရှး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ ဘဂ--- သဝီ, မဲးနူထၣ်ကရူၢ်, ဘုသီၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမးရှး ၅ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်, SAC ပယီၤသး ဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ် ဒီးကဘီယူၤ ဖဲဘဂ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီ, ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲသဝီဖိ ဟံၣ်ဃီတၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖၣ် ဒီးဘၣ်သံကွံာ်ဝဲ အတၢ်ဘုၣ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ အူဘဟ--- အထိးသံကွံာ်ခဲဒုအကျါတဒုအဂီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲလၢမးၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ ဘလ--- သဝီ, မးထီကရူၢ်, ခွဲၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမးၣ် ၂၅ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲဂီၤခိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, SAC ပယီၤသးသ့ဝဲဒိၣ်ဒီး ဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၤဖဲ ဘလ--- သဝီပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ သဝီဖိစၢ်ဘန--- အဟံၣ်ဒီး အဘုဖိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ် သဝီဖိ စၢ် ဘန--- အဘုဖိလၢ အဘၣ်ဟးဂီၤကကွံာ်ဝဲ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲလၢယူၤ ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ အယ--- သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံာ်ထူၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသး (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ် (၃၀၇) လၢအအိၣ်ဆီလီၤ သးဖဲ ၈၂၀သးကလၢ. ဖဲမူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီအပူၤ, အသးဖိတဖၣ် ဟဲဆီလီၤသးလီၤအိၣ်တမံၤဖဲ အရ--- သဝီဒီး ဘအ--- သဝီသ့ၣ် တဖၣ် အပူၤ ဖဲမူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤ ၁၉ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် အနံၤန့ၣ် ပယီၤသးဖိလၢအဟဲအိၣ်တမံၤဖဲတၢ်လီၤဖဲန့ၣ်သ့ၣ် တဖၣ် ခးနီၤလီၤနီၤစၢ် ကျိးဒိၣ် ၁၂၀ မမ သၢဖျါဆူ အယ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးလီၤကျိးဒိၣ်အယံ, ကျိးဒိၣ်အကျါတဖျါၣ် လီၤဘၣ်လၢသဝီဖိတဂၤအစံာ်ပျီပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲအဘုတဖၣ် လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ် လၢကလဲၤကွၢ်ဖဲမၤတၢ်လၢ စံာ်ပျီပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ကျိးဒိၣ်ချဲတဖျါၣ်လၢ အလီၤတၢ်လၢစံာ်ပျီပူၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲလါယူၤလံ ၂၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ
ဘဒ---သဝီ, ဒုလိၣ်မုၢ်န့ၢ်ကရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရဲၣ်
ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါယူၤလံ ၂၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲဟါလီၤခီ ၄ န့ၣ်ရံၣ်
ဃၣ်ဃၣ်ကတီၢ်, SAC ပယီၤသုး (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ် (၃၉) အိၣ်ဆီလီၤ
သးဖဲ လွံၢ်မံးလၢ် (၄ မံးလၢ်), သၣ်ဒိၣ်ကွဲၣ်မုၢ်ဃၢၤ,
ဖဲဒိၣ်မိၣ်ခွဲးယၢ်န့ၣ် ခးလီၤနီၣ်မိၣ်ခွဲးယၢ်ဒိၣ်လၢ ဘဒ---သဝီပူၤ
န့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်ချံတဖျၢၣ် လီၤတံၢ်ဝဲလၢ သဝီဖိတဂၤအစံာ်ပျီပူၤ
ကျိၢ်အိၣ်ဆၣ်အလီၢ်တတီၤန့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်အကူအခီတဖျၢၣ်
ဖျိးဘၣ်သံကွဲၣ်ဝဲ သဝီဖိစီၤ ဘဃ--- အဂီၢ်ဖဲတဒု (ဒိတၢ်ဂီၤပၢ်ဖျါ
အသး) ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး ဘုထူၣ်တနီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-
လီၢ်ကတီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်,
ဖဲဘဘ---သဝီဃၢၤ, တီၤတံကရူၢ်, တီၤရဲၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်
အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၉ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC ပယီၤသုး
ဟဲခးလီၤဝဲကျိးဒိၣ်ဖဲ ကမျါအိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲတဖျၢၣ် ဖဲတီၤတံကရူၢ်
ပူၤဒီး လၢန့ၢ်အမဲၣ်ညါ, ခးလီၤစ့ၢ်ကီးတၢ်လၢ ဒုသဝီပူၤ, တၢ်သ့ၣ်အိၣ်
လီၢ် ဒီး စံာ်ပျီ ဒီး ခးကျါသ့ၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤပၢ်ဖျါ
ထီၣ်ဝဲ ကျိးဒိၣ်ချံလီၤတံၢ်ပိၣ်ဖဲထီၣ် ဘၣ်ဟးဂီၤကွဲၣ်ဝဲ သဝီဖိတဂၤ
အရီၢ်ပၢ်ထူၣ်တဖျၢၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအပူၤ ဘၣ်ဒိ
ဃုာ်ဒီး သဝီဖိအတဂၤလၢအမံၤမုၢ် ဘဆ--- တဂၤဒီး လၢန့ၢ်အမဲၣ်
ညါ, ဘၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး သဝီဖိအဟံၣ်ဃီတဖျၢၣ် ဒီး
တၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိအဂုၢ်အဂၤတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကတီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ တၢ်ဒိန္နီၣ်ဖဲလၢစဲးပထွဘၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ အဖ--- လီၢ်ကဝီၤတတိၤ လၢအအိၣ်စီၤစုၤ ဒီးအထ--- သဝီ, သၢမံးလၢ်ဃၢ် ဃၢ်, ဖဲဒုလိၣ်မုၢ်န့ၣ်ကရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, တီအူကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢစဲးပထွဘၢၣ်အသီ ၁၀, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲမုၢ်ထူၣ် ၁၂ န့ၣ်ရံၣ်ဃၢ်ဃၢ်ကတီၢ်, SAC သုးဖိတဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢတဆံသၢ မံးလၢ် (၁၃ မံးလၢ်) သုးကလၢ (လၢသၢၣ်ဒိၣ်ကံၣ်ဝုၢ်ဃၢၤ), အသုးဖိဖၣ် ခးလီၤနီၤစီၤစုၤ ကျိးဒိၣ်ခံဖျၢၣ်ဆူ အဖ--- လီၢ်ကဝီၤပူၤ န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီ, ကျိးဒိၣ်အကျိတဖျၢၣ်လီၤတံၢ်ဝဲလၢ သဝီဖိ စီၤအည---တၢ်အစံၢ်ပျီၤဒီး ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤဝဲ အဘူတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ် တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ တအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဂီၢ် ဒ်သီးဒီး ကလဲၤဖဲအိၣ်မၤအိၣ် အစံၢ်ပျီၤလၢ အအိၣ်ဘူးဒီး ပယီၤသုးအသုးကလၢတဖၣ်ဒီး လဲၤဖဲအိၣ်မၤအိၣ် က့ၤ ကျိးလၢအအိၣ်အယံၤဒီး တၢ်လီၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်လၢ စုစုတပၤအံၤ တၢ်ဒိန္နီၣ်အီၤဖဲ လၢဒိၣ်စဲးဘၢၣ် ၁၇ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ ဘဇ--- သဝီ, သူကဘံကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢဒိၣ်စဲးဘၢၣ် ၁၇ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC ပယီၤသုးကလၢလၢ အအိၣ်ဆီလီၤသး ဖဲန့ၣ်သးကွၢ်, အသုးဖိတဖၣ်ခးလီၤနီၤစီၤစုၤကျိးဒိၣ် ၁၂၂ မမ တဖျၢၣ် ဖဲ ဘဇ--- သဝီပူၤ ဒီး ဘၣ်သံကွံၣ်ဝဲ သဝီဖိတၢ်အဆိတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်ချံအဝဲန့ၣ် လီၤတံၢ်ပိၤဒီး ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးစ့ၢ်ကီး ပုၤဒူသဝီဖိဒီး ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး အဝဲသ့ၣ်တၢ်ပိၤတၢ်လီ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.³ (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

³ KHRG, “Kler Lwee Htoo District Short Update: SAC drone strikes and indiscriminate shelling caused casualties, destruction, and livelihood and education challenges in Ler Doh Township (November to December 2024)”, March 2025.

တၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်ဃး တၢ်မၤဟးဂုၢ်ဟးဂီၤ မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် ဒီး တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ တၢ်ဒိန္နီအိၤ ဖဲလိမးရှး ၂၀၂၄ နံၣ်, ဖဲ ဘပ--- သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီ, မူကီၢ်ဆၢ, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလိမးရှး ၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်, SAC ဒိၣ်ချ့သုးတြိၤ (တမ) နီၣ်ဂံၢ် (၇၇) အသုးဖိတဖၣ် စးထီၣ်ဟးထီၣ်ဝဲလၢ ဒေ--- သဝီ, ဖဲမူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီ ဒီး လဲၤဝဲဆူလၢဒိၣ်ဝုၢ်, ဖဲလၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဟဲဒိပတၢ်ဘၣ်ဝဲသဝီအိၤဖျၢၣ် လၢကျဲဒိဘိညါ အဃိဒီး, ဖဲလၢအဟဲလၢကျဲအခါ အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒွဲၣ်အူကွံာ်ဝဲ ဟံၣ်ဃီအါအါဂီၢ် ဖဲ အဆ--- သဝီ, ဒီး ထီၣ်ဃီပုၤဟံၣ် ပုၤဃီဒီး ဟံၣ်ဆူၣ်သဝီဖိတၢ်ပီးတၢ်လီတဖၣ် ဖဲဘပ---သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဆါတၢ်ကျဲးတဖျၢၣ်လၢ SAC သုးဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤဃီတၢ်ဒီး ဟံၣ်ဆူၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိန္နီအိၤဖဲ ဘပ--- ဝုၢ်, နီၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရဲးကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲလိမးရှး ၇ သီ, တုၤလၢ ၁၈ သီ, ဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ SAC ပယီၤသုး ဒီး KNLA အသုးပၢ်ဖိၣ်တဖၣ် အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. KNLA ဒိပရသုးကျိၤ နီၣ်ဂံၢ် ၁ ဒီး ၂ ဖဲဒူပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ဒီး KNLA သုးရၢၣ် နီၣ်ဂံၢ် ၁၀၁ ဖဲဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒီး PDF သုးပၢ်ဖိၣ်တဖၣ် လဲၤခးဝဲ SAC ပယီၤသုး ဒုးယၢ်ကရူၢ်ဖဲသုၤကါညါနီၤ လၢအပၢ်ဃုာ်ဒီး (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ် (၃၅၅), (၃၅၆) ဒီး (၃၅၇) အသုးကလၢတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကတီၢ်, SAC ပယီၤသုး ဟဲတုၤလီၤမ့ၣ်ဝီၤဒီး ကဘီယုၤ ကီးမုၢ်နီၤဒဲး, လၢကမျၢၢ်အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ ဖဲနီၣ်ဖိကရူၢ်ဒီး ထံဝဲၣ်ဘျီကရူၢ်တဖၣ်အပူၤ, တန့ၣ်ဆါကီၢ်ဆၢ, ဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ

	န့ၣ်လီၤ.⁴ တၢ်ဂီၤတဘျီဖဲ စုစုၣ်အဖီလၢတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲလၢမးၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်, ဒီး ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ် SAC ပယီၤသးအကဘီယူၤ ဟဲခးလီၤတၢ် ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ တၢ်ဆါသီလုၣ်အသီလီၤကျဲးတဖျါ, ဖဲ ဘၣ်--- ဝုၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ စုစုၣ်ဒီးစုထွဲအဖီခိၣ်ခံဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ လၢအုၣ်ဖျါ ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ်ဒီး တၢ်ဂီၤအံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲဟံၣ်ဃီတဖၣ် ဃုာ်ဒီးတၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအပူၤ, တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢ တၢ်လဲၤထီၣ်ကွၢ်လီၤဒီး တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢ တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ်သးသမူဂီၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ ခဲလၢာ်, ဖဲလၢတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)
--	--

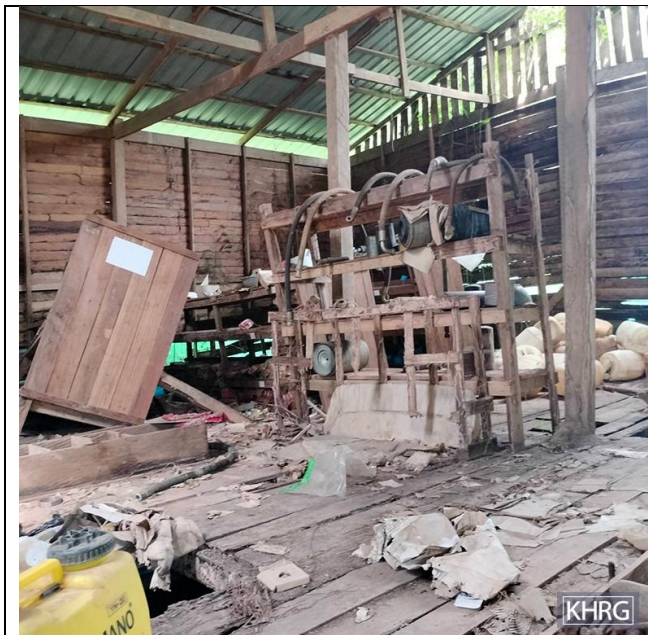
တၢ်ဂီၤ (၄) ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ အခ--- သဝီ, ဝုၣ်ရှါကရူၢ်, တနုဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမးၣ် ၁၇ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသးဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဖဲ ခိၣ်သးရဲၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၂၇၅) သးကလၢသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤဝဲ (၁၂၀၈၈) ကျီဖးဒိၣ်လၢ အခ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤ လၢအဖီခိၣ် (၂) ဘၣ် လၢစုထွဲဒီးစုစုၣ်, တၢ်ဂီၤလၢ အဖီလၢ (၁) ဘၣ် လၢစုစုၣ်တကပၤ တၢ်ဂီၤခဲလၢာ် (၃)ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ လၢမးၣ် ၁၈ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖီခိၣ်လၢစုစုၣ်တကပၤတဘျီအံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအဟံၣ်

⁴ KHRG, “Dooplaya District Situation Update: SAC air strikes and shelling caused death, injury, damage, and displacement in Kaw T’Ree Township (December 2023 to March 2024)”, March 2025.

အူအိၣ်ကွၢ်ခဲလၢၣ် ခိဖျါလၢ SAC ပယီၤသး ခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်အသိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖီခိၣ်လၢစုထွဲတကပတဘၣ်အံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအလီၤတဲစိကျး ဒီး တၢ်ဂီၤလၢ အဖီလၢလၢစုစုတကပတဘၣ်အံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိတၢ်ဘၣ်သိလၢၣ်ယီၤကျးန့ၣ်လီၤ. ကျး(၂)ဖျါၣ် အံၤ အူအိၣ်ဟးဂီၤကွၢ်ခဲလၢၣ် မ့ၢ်လၢ SAC ပယီၤသးခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်အသိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖီလၢလၢစုထွဲတကပတဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်လဲ လါမ့ၢ် ၂၀၂၃ နံၣ် ဒီး ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အခ--- သဝီဖိ စီၤအရ--- အတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်တဖၣ်အံၤ အူအိၣ်ဟးဂီၤကွၢ် ခဲလၢၣ် ခိဖျါလၢ SAC ပယီၤသး ခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်အသိၣ်န့ၣ်လီၤ. ⁵ (တၢ်ဂီၤ- KHRG/လီၤကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်လဲ ဘဝ---သဝီ, ကိၣ်ခံ ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရှး ၁၈ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသး ကဘီယူၤတဘၣ် ဟဲကွၢ်လီၤ (၅၀၀) ပီၤမ့ၢ်ပီၤ (၂) ဖျါၣ် လၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပီၤဖးဒိၣ်ပီၤဖးထီၣ်ဘၣ်သံသဝီဖိ (၂) ဂၤ ဒီး ဘၣ်ဒိဖိသုၣ်မ့ၢ်ဖိ တကအစု, ဘၣ်ဒိဟးဂီၤ စ့ၢ်ကီး သဝီဖိအဟံၣ် ဒီး ကျး တဘျးဖျါၣ် ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘၣ်အံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအကျးဟးဂီၤ အကျါတဖျါၣ် ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢကျးပူၤ ဃုၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ် အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟးဂီၤကွၢ်ခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်လဲ လါယူၤလဲ ၂၀၂၄ နံၣ်ဖဲ မဲၣ်ခိၣ်သိထူၣ်ခိပနံၣ်တၢ်လီၤ, မနီၣ်ရီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ, လၢကဆိ ကီၢ်ဆၣ်,

⁵ KHRG, “[Hpa-an District Short Update: SAC shelling injured villagers, drug issues and livelihood challenges in T’Nay Hsah and Luh Pleh Townships \(March to November 2024\)](#)”, May 2025.

ဘျးဒဝဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ မဲၣ်ခိၣ်သိထူၣ်ခိပန့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤပီးလီ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ လါယုၤ ၂၀၂၄ နံၣ် အကတၢ်တနွံန့ၣ် သးဖီၣ်စုကဝဲၤလၢတၢ်တသ့ၣ် ညါအမံၤဘၣ်တဖု န့ၣ်လီၤဟံဆူၣ်ဝဲ ဒီသပန့ၣ်အတၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဃုၣ်ဒီးတၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအရူၤဒိၣ် ဒ်အမ့ၢ် ရၢၣ်နီၣ်သိ, သိအိၣ်, စဲးဖိကဟၣ်မိၢ်ပုၢ် ဒီး စဲးဖိကဟၣ်ပီးလီၤအဂၢၤသ့ၣ် တဖၣ်အါအါဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအံၤ မၤဘၣ်ဒိဒူဖိသဝီဖိ ဒီး ခိပန့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူတၢ်ဖိ တၢ်မၤတၢ်ဟဲန့ၣ်တဖၣ် ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ ခိၣ်ပန့ၣ်တဖျါအံၤအဃိန့ၣ်လီၤ.

(တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢအပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူ အစဲးဖိကဟၣ်မိၢ်ပုၢ် ဒီး
စဲးဖိကဟၣ်ပီးလီၤ ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်

KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၁၇ သိ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ် ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ ရၢၣ်---သဝီ, အိပူၤဟီၣ်ကဝီၤ, လၢမုၢ်လါ ကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဝဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒိၣ်စဲဘၣ် ၁၂ သိ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသး ခိၣ်သးရၢၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၂၈၅) ပျီပူၤသးဖိသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤဆူ ရၢၣ်---သဝီပူၤဒီး ခွဲၣ်အူထီၣ်ကွံၣ်သဝီဖိအဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် (၁၁) ဖျါ ဃုၣ်ဒီး ဟံၣ်ဃီတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ပီးလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ် တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဂီၢ် အဃိ တချုးဒီးလၢပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟဲတုၤဒီးဘၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုဝဲဆူတၢ်လီၢ်လၢအဘၣ်ဘၢ လီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခိဖျါလၢပယီၤသး ထီၣ်ဒုးကမျါသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်အံၤအဃိ သဝီဖိတနီၤ ဘၣ်လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုက့ၤလၢပုၤဃုၢ်မံၤဟးဖျါတၢ်အိၣ် ကဒုလီၢ်, တနီၤ လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုဆူ အဘူးတၢ်ဒုသဝီအိၣ်တၢ်လီၢ် ဒီး တက့ၤဘၣ်ဒီးဆူအဒုသဝီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် အံၤပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်အုၣ်သးဘၣ်ဃး SAC ပယီၤသးဖိတဖၣ် မၤဟးဂီၤသဝီဖိအဟံၣ်ဃီ ဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိ သးသမူပီးလီၤသ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဖဲ လါဒ်ဒ်စဲဘၣ် ၂၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ် အံၤဖဲ ဘယ--- သဝီ, အိပူၤဟီၣ်ကဝီၤ, လၢၤမုၢ်လါကီၢ်ဆၣ်, ဘျဲးဒဝဲၤကီၢ်ရဲၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်တကဲထီၣ် ဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် SACပယီၤသုးဖိလၢ အအိၣ်ဖဲအိပူၤဟီၣ်ကဝီၤ သ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်လၢကမျါ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤအယိ သဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိဆူတၢ်လီၤဂၤ လၢအနီၢ် ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖဲတနီၤ ဘၣ်လဲၤ ဃုၢ်အိၣ်ကဒုက့ၤလၢ ပုၤဃုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိတၢ်အိၣ်ကဒုလီၢ်, တနီၤလဲၤဃုၢ် အိၣ်က့ၤဆူတၢ်လီၤလၢအဘၣ်ဘၢဘျီဒီး အတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၢ် လၢအမ့ၢ် စံၣ်လီၢ် ဒီး ကျိးသ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒ်ဒ်စဲဘၣ် ၂၁ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုး ဒိၣ်သုးရဲၣ် (၂၈၅) သုးဖိသ့ၣ် တဖၣ် ကွံၣ်လီၤကျိဖးဒိၣ်ကအိၣ် (၈၀) ဖျါဆူ ဘယ---သဝီပူၤ ဒီး စံၣ်ပုၤတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသုးခး လီၤကျိဖးဒိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဒ်အံၤအယိ ဘၣ်ဟးဂီၤကွံၣ် သဝီဖဲ အဟံၣ် (၂) ဖျါ ဒီး ဘုဖိ (၁) ဖျါ ဃုၢ်ဒီး တၢ်စုလီၢ်ဒိၣ်ခိၣ်ပီးလီ လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢၢ်, ဒီး ဘၣ်ဒိစ့ၢ်ကီးသဝီဖဲတဂၤ အခိၣ်သုၣ်ဃံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖဲအစဲး တဖျါအံၤ အူအိၣ်ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲဖဲ တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ကဲထီၣ်သး အခါန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖဲ)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အံၤဖဲ လါယနူၤအါရံၤ ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဆဂ--- သဝီ, တၢ်ကွဲးအူကရူၢ်, ကြုၢ်တုကီၢ် ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒ်ဒ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးဖိတဖၣ် လဲၤဆိလီၤအသုးကလၢ တစီၢ်တလီၢ်ဖဲ ဆဂ--- တၢ်ထီၣ်ပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထီၣ်ပူၤ ဖျါအံၤ အိၣ်လၢSAC ပယီၤသုးတၢ်တီခိၣ်ရီၢ် မဲအဖိလၢ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒ်ဒ်စဲဘၣ် ၂၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် လီၢ်ကဝီၤ PDFသုးတဖၣ် န့ၣ်လီၤဟူးဂဲၤဖဲတၢ်ထီၣ်ပူၤကရူၢ်ဟီၣ်က ဝီပူၤအယိ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ခိၣ်ဆၢဝဲ တၢ်ဒုးတဘျီအံၤအဂီၢ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုး ကဘီယူၤဟဲ ခးလီၤတၢ်ဖဲ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤဝးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပိၤလီၤတၢ်ပိၤဖိထီၣ် အယိ ဘၣ်ဒိအူအိၣ်ဟးဂီၤကွံၣ် ကိုတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် (၂) ဖျါ, သဝီဖဲဟံၣ် (၂၂) ဖျါ ဒီး တၢ်စုလီၢ်ဒိၣ် ခိၣ်ပီးလီၤဟံၣ်ပူၤတဖၣ် ခဲလၢၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ထီၣ်ဒုးတဘျီ အံၤန့ၣ် မၤဟးဂီၤကွံၣ် သဝီဖဲအစဲးဖိကဟံၣ် လၢအသုးလၢတၢ်လုၢ် အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သး သမူတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ် တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ ဒီး တၢ်ထူစံၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.⁶ (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

⁶ KHRG, “Dooplaya District Short Update: SAC shelling and air strikes resulted in civilian casualties, property destruction and displacement, in Kruh Tuh Township, December 2023.”, August 2024.

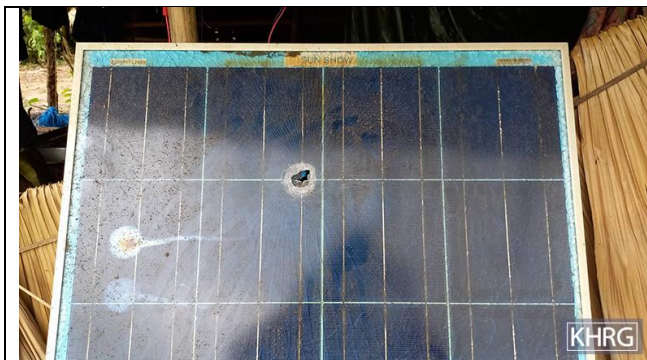
တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန္နီအီၤဖဲ ဘၣ်--- သဝီ, ထံသဘျၢၣ်ထၣ် ကရူၢ်, ခွဲၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ် လီၤ. SAC ပယီၤသုးဖိလၢ အအိၣ်ဖဲ ထံသဘျၢၣ်ထၣ်ကရူၢ် ကစၢၢ်သၢဖျၢၣ်သုးကလၢပူၤတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူ မးထီ, ထံသဘျၢၣ်ထၣ်, ကတၢၢ်တံး ဒီး လွဲထီၣ်ကရူၢ် တဖၣ်ပူၤတလီၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျိလၢပယီၤသုး တဖၣ်ခး လီၤကျိဖးဒိၣ်ဒိအံၤအဃိ ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသဝီဖိ ဒီး ဆၣ်ဖိ ကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်, ဘၣ်ဟးဂီၤသဝီဖိဟံၣ်ဃိတၢ်စုလီၢ်ခိၣ် ခိၣ်တဖၣ် ဒီး ဒုးအါထီၣ်တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန္နီအီၤဖဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးကျိတခါဝံၤ အလီၢ်ခဲဖဲ လါမးရှး ၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဘၣ်---သဝီပူၤ ဒီး မၤဘၣ်ဒိ ဝဲ နီၢ်ဆအ--- အစးကံၣ်ဘု, အဟံၣ်, တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဂုၤအဂၤ တဖၣ် ဃုၣ်ဒီးတၢ်ပာ်ဃာ်ဘုလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန္နီအီၤဖဲ လါမးရှး ၂၀၂၄ နံၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲ ဘတ---သဝီ, မ့ၤတ့ၤကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရှး ၁၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးခိၣ်ချုးသုးရၢၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၅၉၉) လၢအဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢ တိတိသုးရၢၣ်တဖၣ်အံၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်ခွဲၣ်ပျီအသုးကလၢပယီၤအခါ မ့ၣ်အူလဲးအိၣ်တၢ်လဲၤတုၤဆူ ဘတ--- ဒီး ဘပူ--- သဝီတဖၣ်အဃိ မ့ၣ်အူအိၣ်ကွံၣ် သဝီဖိအဟံၣ် (၄၂) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်အူဟဲလဲးအိၣ်တၢ်အခါ ဘၣ်ဖဲသဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်ဃုၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဆူတၢ်လီၢ်အဂၤ အဝဲတအိၣ်လၢသဝီပူၤဘၣ်အဆၢကတီၢ် မ့ၢ်လၢSAC ပယီၤသုး တဖၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်လၢသဝီပူၤ ဘၣ်သံ ဒီး ဘၣ်ဒိသဝီဖိတဖၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်လၢသဝီဖိလၢအအိၣ်ဖဲ တၢ်ဃုၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိးလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ထံၣ်မ့ၣ်အူပျီထီၣ်လီၤလၢအသဝီအခါ အဝဲသ့ၣ်က့ၤကရီဆူသဝီလၢ ကမၤပံာ်မ့ၣ်အူ ဒီး ဒီသအက့ၤအဟံၣ် ဃိတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ် ဒီသအဝဲဟံၣ်ဃိတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်တန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုစုတကပၤပာ်ဖျိထီၣ်ဝဲ သိလ့ၣ်ကဟၣ် (လိၣ်တဲၤ)အူအိၣ် ဒီး တၢ်ဂီၤ လၢစုထွဲတခိၣ်ဖျိထီၣ်ဝဲစဲးဖိကဟၣ်ပီးလီၤလၢတၢ်ထူစံာ် ထူပုၤတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူအဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အူအိၣ် ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ စံာ်ပုၤစဲးဖိကဟၣ်ဒီးပီးလီၤ သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အူအိၣ်ဟးဂီၤလီၤမၤကွံၣ်အိၣ် အါမးန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်အိၣ်လီၤ ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဘၣ်--- သဝီ, ထံဒုဟီၣ်ကဝီၤ, ဒိၣ်ဖါခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီၢ်အူကီၢ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရူး ၂၅ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဂီၤခီ ၁၀း၄၀ နံၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် တၢ်ဒုကဲထီၣ်သးလၢသဝီပူၤ ဒီး တၢ်လီၤလၢအဘူးဒီးသဝီတအိၣ် နီတမံၤ ဘၣ်ဆၣ် SAC ပယီၤသးကဘီယူၤဟဲကွၢ်လီၤမ့ၢ်ပီၤဖဲ ဘၣ်---သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ မ့ၢ်ပီၤဘၣ်ဟးဂီၤကွၢ်သဝီဖိ အဟံၣ် (၂) ဖျၢၣ်, ကျီၢ်ကရၢတဖျၢၣ်, တခိးထူၣ်, ဃီထူၣ် ဒီး တၢ်ထူၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအဂၤလၢ သဝီဖိသ့ၣ်လီၤလၢအတၢ်လုၢ်အိၣ် နီၢ်ခိးသးသမူဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ် (၂)ဖျၢၣ် ဒီး ကျီၢ်ကရၢ တဖျၢၣ်အလုၢ်ပူၤလီၤလၢစုအကလီၢ် (၂၀၀) ကူးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤဟံၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဝဲ ဟံၣ်လၢအအူအိၣ်ဟးဂီၤကွၢ်အကျါတဖျၢၣ် ဃုၣ်ဒီးစဲးဖိကဟံၣ်ပီးလီၤလၢတၢ်လုၢ်အိၣ် နီၢ်ခိးသးသမူအဂီၢ် ဒ်အမ့ၢ် စဲးကံၢ်ဘု, သဘူၤချံ (ပဲ), သဘူၤဟီၣ်လၢ ဒီး နံၣ်သိသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ် (၂) ဖျၢၣ်အံၤမ့ၢ် အူ ဒရ--- ဒီး အူ ဒစ--- အဟံၣ် ဒီး မ့ၢ်မ့ၢ် ကျီၢ်ကရၢတဖျၢၣ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ် အူ ဘစ--- အကျီၢ်ကရၢ န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်အိၣ်လီၤ ၂၀၂၄ နံၣ်ဖဲ ဘဖ--- သဝီ, အံၤဟဲကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိၣ်ကူး ၂၅ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် န့ၣ် SAC ပယီၤသးပၤဆုၢ်ဝဲလီၤခိၣ် သ့ၣ် (စကခ) နီၣ်ဂံၢ် (၈) အိၣ်ဖဲ ပနွဲၢ်ကျါသးကလၢ, မိၢ်လုကရူၢ်, ဘံလု ကီၢ်ဆၣ် သးဖိတဖၣ်အံၤ ခးလီၤကျိးဒိၣ် (၂)ဖျၢၣ်ဆူ ဘဖ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ် (၁၂၀မမ)တဖျၢၣ် လီၤတံၢ်ပိးဖိထီၣ် ဘူးဒီးစိးဘထ--- အဟံၣ်အယီၤ ကျိးဒိၣ်ကွၢ် ဘၣ်ဒိအဟံၣ်ခိၣ် ဒီး အဂီၢ်ပၤဒူၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်အဝဲတဖျၢၣ် လီၤတံၢ်ပိးဖိထီၣ်ဘူးဒီး စိးဘည--- ဒဲအယီၤ ကျိးဒိၣ်ကွၢ်ဘၣ်ဟးဂီၤအစိးလၢတဘျီ အိၣ်ဖျါဝဲလၢတၢ်ဂီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤဖဲ လၢနီၣ်ဝုၣ်ဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဆဘ--- သဝီ, ကတၢၢ်တံးကရူၢ်, ခွဲၣ်လိၤကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရဲၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢနီၣ်ဝုၣ်ဘၣ် ၂၄ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဟၢလီၤခီ ၃း၀၀ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးဖိ လၢအအိၣ် ဖဲကစၢ်သၢဖျၢၣ်သုးကလၢတဖၣ် ခးလီၤကျိးဒိၣ်ဆူ ဆဘ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်က့ ဘၣ်ဒိသဝီဖိ စီဆဆ--- အစဲးကံၣ်ဘုတဖျၢၣ် ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဂီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်ဘၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး နီၣ် ၈၃--- အဟံၣ်တဖျၢၣ် ဒီး စီ ၈အ--- အဟံၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤပီးလီၤ ဒီး သိလ့ၣ်ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂီၤတဘျၢၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤဖဲ လၢမးရူး ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဖၣ်ပူၣ်ဝုၣ်ပူၤ, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျၢၣ်အံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ SAC ပယီၤသုး ကဘီယုၤခးလီၤတၢ်လၢ ဖၣ်ပူၣ်ဝုၣ်ပူၤတၢ်ဟးဂီၤ ဟးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် သဝီဖိ ဟံၣ်ဃီ, ကျးဒီး သိလ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ပီးလီၤ သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်အရံၣ်ဒိၣ်လၢ အတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ် သးသမူတၢ်ဖဲအိၣ်မအိၣ်အဂီၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသုးကဘီယုၤခးလီၤတၢ်ဖဲ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ လီၢ်ကဝီၤ သုးပၢ်ဖိၣ် ဒီး SAC ပယီၤသုးအဘၣ်စၢၤ ဖဲ SAC ပယီၤသုး ဖၣ်ပူၣ်သုးကလၢလီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤဖဲ လါအူၢ်ဖျၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ အဘ--- သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဖျၢၣ်အါရံၤ အကတၢ်တနံၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤ ခိၣ်သ့ၣ်ရၢၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၄၃၉, ၆၀ ဒီး ၅၂၈)သုးဖိတဖၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ စ့ၤၤသုးကလၢၤ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီပူၤ န့ၣ်လီၤဟူးဂဲၤလၢဒုသဝီပူၤအခါ ဒီးလီၤမ့ၢ်ပီၤ, ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် ဒီး ခွဲၣ်အူၣ်သဝီဟံၣ်ဃီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသုးတဖၣ် ခွဲၣ်အူၣ်အိၣ်ကွံၢ် အဘ---, အဆ---, အဒ--- ဒီး အဃ--- သဝီဖိတဖၣ် အဟံၣ်ဃီအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဘၣ်က့ၤဟံၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် ဒီး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်လိာ်ဘၣ်အဂၤတဖၣ် လၢဒုသဝီပူၤတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်ကဒုလၢ အဃ--- သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ SAC ပယီၤသုးခွဲၣ်အူၣ်အိၣ်ကွံၢ် အဘ--- သဝီဖိအဟံၣ်ဃီတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် ဃုာ်ဒီး သိလုာ်ယီၢ် ဒီး စဲးဖိကဟၣ်ပီးလိသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲလါဖျၢၣ်အါရံၤ ၂၀၂၄ နံၣ်အ ခါန့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ် ဖဲလါအူၢ်ဖျၢၣ် ၁၂ သီန့ၣ်, အဆ--- သဝီဖိတဂၤ ယီၢ်ဘၣ်ဟီၣ်လၢာ်မ့ၢ်ပီၤ ဒီး ဘၣ်ဒိဝဲဖဲ အဘ--- သဝီ ပူၤ ဖဲအလဲၤတီဆုၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဒ်အမ့ၢ် ဘုသး, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အဂၤ ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၤဒ်အမ့ၢ် ယၣ်လုး, သပၤနီၣ်ဒိ ဒီး သဘၣ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၤဖဲ လါအိၣ်ကူး ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဆဟ--- သဝီ, ထူဝါစဲးကရူၢ်, လၢဂီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ် ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိၣ်ကူး ၈ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုး ခိၣ်သ့ၣ်ရၢၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၂၆၄) သုးဖိတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၁၅၅၆၆)လၢ ဆဟ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ကု မၤဟးဂီၤသဝီဖိတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် ဃုာ်ဒီး ဟံၣ် ဃီ, တၢ်လုာ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူပီးလီၤ ဒီး တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ ပီးလိဒ်အမ့ၢ် လုာ်ယီၢ် ဒ်အအိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ အပူၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဖဲ လါအိၣ်ကူး ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲကျဲၣ်မုၢ်ခိၣ်တၢ်လီၤတတိၤလၢအဘူးဒီး ဆမ--- သဝီ, ပရီၤလိာ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ဒိၣ်ဖါခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီၢ်အူကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ မ့ၣ်ပီၤ ပီၤဖးထီၣ်ဒီးမၤဟး ဂီၤ ကမျါတၢ်တဘီၣ်အံၤ ဖဲလါအိၣ်ကူး ၂၀ သီအနံၤန့ၣ်လီၤ. သုးလၢအမၤဟးဂီၤတၢ်တဘီၣ်အံၤ မ့ၢ်သုးဖိၣ်စုကဝဲဖဲလဲၣ် တဖုလဲၣ်န့ၣ် လီၤကဝီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဆိကမိၣ်တယးဝဲ တဘၣ်ဘၣ် မ့ၢ်လၢသုးဖိၣ်စုကဝဲဟူးဂဲၤဝဲဖဲဟီၣ်ကဝီၤအံၤ အပူၤအိၣ်တဘျုးဖုညါအသိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ဟးဂီၤဒ်အံၤအသိၣ် လီၤကဝီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကွၢ်စၢ်မဲၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အသိၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢကဝဲစိၣ်တီၢ်ဆၢဖဲမၤ တၢ်လၢအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၤ ခိသးသမူအဂီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

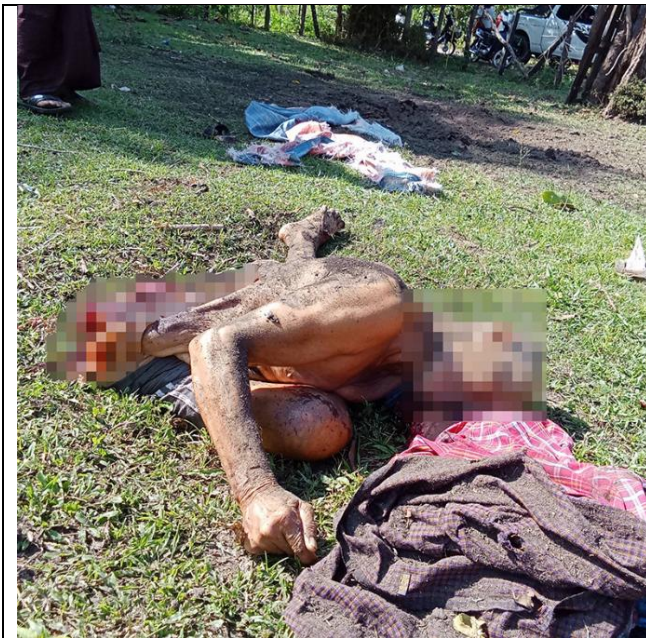
တၢ်ဂီၤတဘျုးအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဖဲ လါအိၣ်ကထိဘၣ် ၉ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်ဖဲ စံၣ်ဖျါပူၤတၢ်လီၤတတိၤလၢအဘူးဒီး ဆက--- သဝီ, ဒုလီၤမုၢ်န့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီၢ်အူ ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိၣ်ကထိဘၣ် ၇ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဟါခီ ဖဲၤၤၤ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးခိၣ် သုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၃၉) အိၣ်ဖဲ လုၤမဲၤသုးကလၢ, သၢဒီးကွံၣ်ပုၤသုးဖိတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၃) ဖျါၣ်လၢကမျါအိၣ် တၢ်လီၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်အကျါတဖျါၣ်လီၤ တံၣ်ပီၤဖးထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ စီၤ ဆလ--- (၄၇ နံၣ်) အသးကျိး ပူၤလၢအဘူးဒီး အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ကွၢ် ဘၣ်ဒိၣ်စ့ၢ်ကီး သဝီဖိတဂၤ အမဲၣ်တူၢ်ဃၢၤ, ဘၣ်ဒိၣ် သးထူၣ်, တခိးထူၣ်, ဒဲတဖျါၣ် ဒီး သိလုၣ်ယီၤတခိၣ် အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဂီၤတဘျုး အံၤပူၤန့ၣ်လီၤ. သိလုၣ်ယီၤတခိၣ်အံၤ အကစၢ်သုၣ်လၢ အတၢ်လဲၤကွၢ်ဖဲမၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.⁷ (တၢ်ဂီၤ- လီၤကဝီၤသဝီဖိ)

⁷ KHRG, [“Taw Oo District Short Update: SAC indiscriminate shelling killed one villager and injured six, including children, and destroyed villagers’ property in Daw Hpah Hkoh and Htaw Ta Htoo Townships \(October and December 2024\).”](#), February 2025.

တၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢအပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ကမျၢၢ်အတၢ်ဟူးဂဲၤလၢ အတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူလၢတနံၤဘၣ်တနံၤ
ဂီၢ် တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်ဖဲ လါအိးကထိဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်
ဖဲတၢ်လီၤလၢအဘူးဒီး ဆန--- သဝီ, စးတဲၤကရူၢ်, လၢကဆီ
ကီၢ်ဆၣ်, ဘျီဒဲၣ်ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိး ကထိဘၣ် ၉ သီ,
၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် ကီၢ်သူလၢသုးမုၢ်ဒိၣ် (KTLA)သုးဖိလၢအအိၣ်ဖဲ KTLA
တၢ်သမံသမိးတြၢလၢအ အိၣ်ဘူးဒီး ဆန--- သဝီတဖျါအံၤ
သမံသမိးဝဲသီလုၣ် ဘၢစံတခိၣ်အံၤအခါ ထံၣ်ဝဲကျိၣ်အဘျီအံၤ (၂)
ဖျါန့ၣ်လီၤ. အယီ အဝဲသ့ၣ်မၤပုၤနီၣ်သီလုၣ်ဖိတဂၤ ဒီး ပုၤဒီးသီ
လုၣ်ဖိ (၆) ဂၤစံၣ်လီၤလၢသီလုၣ်ပူၤ, ဘၣ်လီၤဆူကၤ ဒီး မံၤကြၢၢ်လီၤ
လၢသီလုၣ်ကျဲမုၢ်ခိၣ် လၢတၢ်စူၤကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. KTLA သုးဖိတဖၣ်အံၤ
တသံကွၢ်သံဒီးတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ် ဒီး တီၢ်ဝဲသဝီဖိတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.
အဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်ဃၢဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ စးထီၣ်လၢ ဂီၤခီ ၈:၀၀
န့ၣ်ရံၣ် တုၤလၢ ဂီၤခီ ၁၁:၀၀ န့ၣ်ရံၣ် တုၤလၢ KTLAသုးရဲၣ်ခိၣ်
ဟံတုၤလၢ တၢ်သမံသမိးတြၢလီၤန့ၣ်လီၤ. သုးရဲၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်လီၤ
သဝီဖိတဖၣ်အံၤ စ့အိၣ်လိး ၁၅၀,၀၀၀ ကွဲး ဘၣ်ဆၣ် တဃုဝံသး
စူၤတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်ဖဲ လါအိးကထိဘၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်
ဖဲ ဆထ--- သဝီ, မိၣ်ကွဲးအူကရူၢ်, ကြၢၢ်တုၤကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယၢ်
ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၁၈ သီန့ၣ် SAC ပယီၤသုး
ပၤဆူဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် (စကခ) နီၣ်ဂံၢ် (၁၂) အဖီလၢ စုကဝဲဒိၣ်
နီၣ်ဂံၢ် (၅၄၅) သုးဖိလၢအအိၣ်ဖဲ ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပူၤတဖၣ်အံၤ
ခးလီၤကျိၣ်ဖးဒိၣ် (၂) ဘျီ ခးလီၤကျိၣ်ဖးဒိၣ်ချံ (၆) ဖျါလၢ ဆထ---
သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. အယီ ကျိၣ်ဖးဒိၣ်ကွဲးဘၣ်သံသဝီဖိတဂၤအမံၤမုၢ် အူ
ဆည--- ဖဲအကွၢ်ကျိၣ်လၢပျီပူၤအခါ အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ဂီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.^၈
(တၢ်ဂီၤ- KNU တၢ်ကစီၣ်ဂံၢ်ထံး)

^၈ KHRG, “[Dooplaya District Incident Report: SAC shelling killed a villager in Kruh Tuh Township, October 2024](#)”, April 2025.

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤဖဲ လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲကျိးပူၤတၢ်လီၤတတီၤလၢအအိၣ်ဖဲ ဆစ--- သဝီ ဒီး ဆတ--- သဝီအဘၢၣ်စၢၤ, ကီၢ်သ့ဒါ ရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရူၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၁ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသးပၤဆုၢ် ဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် (စကခ) နီၣ်ဂံၢ် (၂၀)သးကလၢၤ လၢအအိၣ်ဘူးဒီး ဆရ--- သဝီ, ကီၢ်သ့ဒါ ကရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်သးကလၢၤ, သ့ၣ်စုၤတီၤသးကလၢၤ (ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်) ဒီး ဝီၤသီသးကလၢၤ (ဒိၣ်ဖါခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်)သးသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤကျိးဖိဒိၣ် (၁၂၀မမ ဒီး ၆၀ မမ) (၁၀) ဖျၢၣ်လၢကမျၢၢ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤဃုာ်ဒီး ကျဲ ဒီး ကျိးတၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးအိၣ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိးဖိဒိၣ်ဝီၤဖးထီၣ်ဘၣ်သံ သဝီဖိတဂၤ အမံၤမ့ၢ် စီၤ ဆပု--- သးနံၣ်အိၣ် (၃၀) နံၣ် ဒီး ဘၣ်ဒိသဝီဖိတဂၤ အမံၤမ့ၢ် နီၢ် ဆဖ--- သနံၣ်အိၣ် (၅၅) နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝဲအ လီၤခံ သဝီဖိစဲကျိး တီအူဝုၢ်ပုၤမုၢ်သးမၤကလီၤကရူၢ်တဖုအသီလုၣ် လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သီလုၣ်အံၤ လဲၤဆုၢ်အဝဲသ့ၣ်ဆူတီအူဝုၢ် ကမျၢၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် လၢတၢ်ကူဆါယါဘျါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဟံၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ပၤဆုၢ် အီၤလၢ ကီၢ်ယီၤပဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုစုၣ်တဘျီအံၤန့ၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အကျါတဂၤအခိၣ်ဖဲဖျါမိ တခိၣ်အံၤ အိၣ်တီၢ်ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအထွဲတခါပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ စီၤအပု--- အသးထူၣ် ဘၣ်ဒိဒီးကျိးဖိဒိၣ်ကွၤလၢအသးကျိးပူၤန့ၣ်လီၤ.^၉ (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤဖဲ လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၅ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဒတ--- သဝီ, ဒိၣ်ဖါခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရူၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ ကိၤဆဝ--- (၃၃) နံၣ်တဂၤ အံၤ ဘၣ်ဒိအဂီၢ် ဒီးအဝဲမ့ၢ်ပုၤနီၣ်ဒီးလဲၤသီလုၣ် ဖိလၢအအိၣ်လၢ ဆပ--- ဟီၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၅ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် ကိၤ ဆဝ--- လဲၤနီၣ်ဝဲသီလုၣ် စးထီၣ်လၢတီအူဝုၢ် ဒီး လဲၤဝဲဆူကျိးစိခံ တၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲ လဲၤတုၤဝဲဖဲ ဆဝ--- ဟီၣ်ကဝီၤပူၤအခါ SAC ပယီၤသးဖိလၢတကၤသးကူကလၢပုၤဘၣ်အနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ် (၆) ဂၤ

^၉ KHRG, “[Taw Oo District Incident Report: SAC shelling killed a villager, injured another villager, and damaged a plantation in Htaw Ta Htoo Township \(November 2024\)](#)”, June 2025.

မၤအအိၣ်ပတုၢ် ဒီး မၤအဟးထီၣ်လၢသိလုၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. SAC ပယီၤသးဖိတဖၣ် ထိးအိၤလၢကျိတပယုၢ်ဃီန့ၣ်လီၤ. ဖဲကိၤ ဆဝ--- ဟးထီၣ်လၢသိလုၢ်ချၢတဘျီဃီ ပယီၤသးဖိတဖၣ်အံၤ မၤမံၤနီၤလီၤ လၢဟီၣ်ခိၣ်လီၤ ဒီး တၢ်အိၣ်သၣ်ဃံ ဒီးကျိန့ၣ်လီၤ. သးဖိတဖၣ် အံၤ ဟံးဆူၣ်ကွၢ်အလီၤတဲစိ ဒီး စုကအိၣ် ၁၅၀,၀၀၀ ကးန့ၣ်လီၤ. သးဖိတဖၣ်အံၤ ထူတၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲ ပုၤနီၤသိလုၢ်ဖိအပျီၤသးန့ၣ်အိၣ် (၂၁) နံၣ်တဂၤအံၤ ဆူၣ်ဆူၣ်ကလဲၤအဃိ အဝဲလီၤရံးလၢသိလုၢ် ဖိလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးကယံၣ် (၃) မံးနံးဝံၤအလီၤခံ တၢ်ပျဲကွၢ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၤဆဝ--- အခိၣ်သၣ်ဃံဘၣ်ဒိအဃိ လဲၤဒီးကူဆါယါဘျီအသးလၢ ဆခ--- တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒီး ဒီး ကသံၣ်သရၣ်ဆးန့ၣ်အိၤ (၈) ထံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၤဆဝ--- နီၣ်ဒီးလဲၤသိလုၢ်ဖဲ ဆရ--- ဟီၣ်ကဝီၤပူၤလၢအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၤ ခိသးသမူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးတနံၤဃီဃီန့ၣ် တၢ်ထီၣ်အိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်လၢသဝီဖိအဟံၣ် ကအိၣ်(၅)ဖျါၣ်ညါ န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်မၤဘၣ်ဒိ စံၣ်ပျဲတၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးအိၣ်

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အိၤဖဲ လၢယုၤလဲ ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ စံၣ်ပျဲလၢအဘူးဒီး ဒဖ--- သဝီ, နီၣ်ခွဲၤကရူၢ်, တၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရူၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအစံၣ် ပျီၤလၢထံဒိၣ်မၤဟးဂီၤဘုအကျါတလီၢ် ဖဲလၢ ယုၤလဲ ၂၂ သီ ဒီး ၂၆ သီအခါန့ၣ်လီၤ. ထံဒိၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကိး နီၣ်ခွဲၤတၢ်တဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အိၤဖဲ လၢယုၤလဲ ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ တၢ်လီၢ်လၢအဘူးဒီး ဒပ--- သဝီ, ကွဲးတူၤကရူၢ်, တၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရူၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီ အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ထံဒိၣ်မၤဟးဂီၤဝဲတၢ်လၢ အအိၣ်ဘူးဒီး ဒပ--- သဝီတဘျီအံၤဖဲ လၢယုၤလဲ ၂၂ သီ ဒီး ၂၆ သီ အခါန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ လါအီၤကူး ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဆယ--- သဝီ, ထံသဘျီထံကရူၢ်, ခွဲၣ်လိကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရဲၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဆယ--- သဝီဖိ အစံာ်ပျီအကျါတဘျီလၢ ဘုထီၣ်ဂီၤလီၤဘီ ဒီဖျါ တၢ်ဖိဃၢ်အိၣ်မၤဟးဂီၤ အဃိန့ၣ်လီၤ. ပုၤထူစံာ်ဖိကိးဂၤဒဲး ဃၣ်ဃၣ် ကွၢ်ဆၢ်မဲာ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဖိဃၢ်အိၣ်ဟးဂီၤဘုဒ်အံၤ အဃိ အဝဲသ့ၣ်ကွၢ်ဆၢ်မဲာ်ဘၣ်ဝဲ ဘုဟုတလၢလီၣ်ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဂ့ၢ်ကျဲးစးပုၤကသံၣ်ခးသံတၢ်ဃၢ် ဒီး ခးဝဲဘုသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒ်သိး ကဒိသဒါမၤပတုၣ်ကွၢ်တၢ်ဖိဃၢ် လၢအမၤဟးဂီၤဘုဟု တဖၣ်အံၤအဂီၢ် ဘၣ်ဆၣ် မၤဝဲတနၢၤဘၣ်ဘၣ် အဃိ ဘုသ့ၣ်တဖၣ်ဟးဂီၤအါအါ ဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၣ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်အိၣ်ဒီးဒၣ်လၢ SAC ပယီၤ သုးခးလီၤကျိဖးဒိၣ် ဒီးကဘီယုၤဟဲခးလီၤတၢ် တၢ်လီၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဃိ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢ အတၢ်အိၣ်မိၢ်ပုၤလၢ ခါဆူညါန့ၣ်လၢကဟဲအဂီၢ် ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ လါအီၤကူး ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဒထ--
- သဝီ, ယုၤတၢ်ရူၤကရူၢ်, ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ခူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအစံာ်လီၢ်တဖၣ်ဖဲ ယုၤတၢ်ရူၤကရူၢ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ဘၣ်ဃး ထံဒိၣ်ဟးဂီၤဘုဖဲ လါအီၤကူး ၂၀၂၄ နံၣ်အဆၢကတီၢ် ဒီး ထံဒိၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကိးဘုလၢ ကရူၢ်အဂၤ အါဘၣ်အပူၤ ဒ်အမ့ၢ် အိးဖး, ကိးနွဲၢ်, ကုးကဝး, တရံးတဂီၢ် ဒီး ကရူၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.¹⁰ (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

¹⁰ KHRG, [“Dooplaya District Situation Update: SAC shelling, militarisation and air strikes causing casualties, displacement, and education, healthcare and livelihood challenges in Kaw T’Ree Township \(January to August 2024\)”](#), December 2024.

တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤဖဲ လၢစဲးပထုဘၢၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်ဖဲ စံၣ်ပျီၤလၢအဘူးဒီး ဒည--- သဝီ, တးအုးခံကရူၢ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ထံဒိၣ် မၤဟးဂီၤသဝီဖိအဘုလၢ ဒည--- သဝီ ဖဲလၢအီၤကူး ၂၀၂၄ နံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ ဘၣ်လၢအအိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဖိဃၢ်အိၣ် ထီၣ်ဂီၤလီၤဘီ ဒီး သံကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-KHRG)

တၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢအပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိအတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကျိၤကျဲၤ ဒီး အတၢ်တူၢ်န့ၢ်ခိၣ်ကျၢၤ

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်အီၤဖဲ လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်ဖဲ အ--- သဝီ, တၢ်ပိကရူၢ်, ဘံလုကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ကညီၣ်ဒီကလုာ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) သုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၂) ထီၣ်ဒုးဝဲ SAC ပယီၤသုးပၤဆုၢ်ဝဲလီၢ် ခိၣ်သ့ၣ် (၈ကခ) နီၣ်ဂံၢ် (၆) အဖီလၢ ခိၣ်သုးသုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၄၁၀) လၢအအိၣ် ဖဲအ--- သုးကလၢအံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်အခါ SAC ပယီၤသုးခိၣ်သုးသုးရၣ် (ခမရ) နီၣ်ဂံၢ် (၉) ဒီး (၃) လၢအ အိၣ်ဖဲ ကမးမိၣ်ဝုၣ်ပူၤတဖၣ် ခးလီၤ (၆၀မမ, ၇၉မမ ဒီး ၁၂၀မမ) ကျိးဒိၣ်တဖၣ်ဆူ အ---သဝီပူၤဒိၣ်န့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်လီၤတၢ်ပိၤဖဲထီၣ် ဘၣ်ဟးဂီၤဟံၣ် (၂) ဖျါၣ် လၢအမ့ၢ် စီၤ ဖ--- (၂၁ နံၣ်) ဒီး စီၤ ထ--- (၄၀ နံၣ်) အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးလၢအအိၣ်ဖဲ အ--- သုးကလၢတဖၣ် ခးလီၤ (၆၀မမ)ကျိးဒိၣ် တဖၣ်ဆူ အ---သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်လီၤတၢ်ပိၤဖဲအအိၣ်ထီၣ်ကွံာ် စီၤ ည--- အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ စီၤ ည--- အဟံၣ်အူၢ်အိၣ်ကွံာ်ခဲလၢလံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုထွဲတဖၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ SAC ပယီၤသုးကဘီယူၤ ဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲ လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်အနံၤန့ၣ် သဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်ဃုာ်မုၢ်ဟးဖျိးန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိအကျိတဂၤ ဟဲက့ၤလၢဟံၣ် ဒီး တသ့ဖဲအသု ဂုာ်ကျဲးစးမၤပံာ်မ့ၢ်အူၢ် ဒိသိးကဒိသဒါ အဟံၣ်ဃီတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် ဒီး မ့ၢ်အူၢ်သုတလဲး အိၣ်ဃုာ် ဟံၣ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤပထံၣ်န့ၢ်အီၤသ့ၣ်လၢတၢ်ဂီၤတၢ်ကစီၣ်အံၤအပူၤန့ၣ် လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကတီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဖဲ လၢယၤန့ၣ်အါရံၤ ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဒသ--- သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆီ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယၤန့ၣ်အါရံၤ ၂၃ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုး ခိၣ်ချ့သုးရဲၣ်နီၣ်ဂီၢ် (၄၃၉) လၢအအိၣ်ဖဲ စ့ၤလၢသုးကလၢပူၤ သ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤကျိးဖး ဒိၣ်ဆူ ဒသ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. အယီၤ ကျိးဒိၣ်လီၤတံၣ်ပီၢ် ဖးဘၣ်ဟးဂီၤသဝီဖိအဟံၣ်တဖၣ်, ဘၣ်သံ သဝီဖိအကျိၢ် မိၢ်တဒု ဒီး ဘၣ်ဒိၣ်ကျိၢ်ဖါတဒုန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီ အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အူ ဒက--- ဒီး ဒါ ဒလ--- အကျိၢ်ဖါတဒုအံၤအစု ဘၣ်ဒိၣ်ဒီးကျိးဒိၣ်က့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိဂုၣ်ကျဲးစးမၤဘျါက့ၤ ကျိၢ်တဒု အံၤအစု လၢတၢ်ဒိၣ်သဒါအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူလၢခါဆူညါ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဖဲ လၢဖုၤတြုၤအါရံၤ ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲရိဘၣ်ကျိးဖဲ ဒန--- သဝီ, မဲၢ်နီၢ်အးကရူၢ်, ကီၢ်တရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢယၤန့ၣ် အါရံၤ ၂၆ သီ ဒီး ၂၉ သီန့ၣ် SAC ပယီၤသုးတဖၣ် ခးလီၤကျိးဖးဒိၣ် ဒီး ကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲ သဝီဖိအိၣ်တၢ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ဖဲကွဲး ဒိၣ်တၢ်လီၢ် လၢအဘူးဒီးမဲၢ်နီၢ်အးကရူၢ်အယီၤ သဝီဖိသ့ၣ် တဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအခါ အဝဲသ့ၣ် ဃုာ်စီၣ်ဃုာ်သဘ့ဟီၣ်လၢဆူ တၢ်လီၢ်လၢအဘၣ်ဘၢလီၢ် ဒီး ဒုလီၤသကိးသဘ့ဟီၣ်လၢဆူ လၢအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်အိၣ်အိၣ် လၢဖျၢၣ်အိၣ်အိၣ် ၂၀၂၄ နံၣ်ဖဲ မၢ်ကးသးကရူၢ်, ကြၢၢ်တုၤကီၢ်ဆၣ်, ဒုၤပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤပၢ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒုၤဖိသဝီၤဖိသဝီၤသဝီၤအိၣ်အိၣ် ဃုၣ်ဒီး ဒပ---သဝီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ဒီး လဲၤဃုၣ်အိၣ်ကဒုဘူးဒီး အစံၣ်ပျီ ဖဲဆၢကတီၢ်ဘူးထီၣ်လၢကဘၣ်ကူးဘုလံအခါန့ၣ်လီၤ. သဝီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိး မ့ၢ်လၢ စးထီၣ်လၢတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဖဲ လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၁ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးတဖၣ် ခးလီၤကျိးဒိၣ်လၢသဝီၤတဖၣ်ပူၤအယံ ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢလီၤကဝီၤသဝီၤ ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. သဝီၤဖိသ့ၣ်လၢအဃုၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိးတနီၤ ပၢ်ဖျၢၣ်ထီၣ်လၢKHRGအိၣ်ဘၣ်ဃး SAC ပယီၤသုးဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွံၣ် အဟံၣ်ဃီသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်အိၣ်အိၣ် လၢမးရူး ၁၆ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဆရ--- သဝီၤ, စယဲၣ်ကွံၣ်တီၤခါကရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ လၢမးရူး ၁၆ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ် ဟါဒီ ၇၃၀၀ နၢ်ရံၣ်အဆၢ ကတီၢ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးဒိၣ်သုးရၢၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၇၃) အသုးဖိတဖၣ် ခးလီၤကျိးဒိၣ်တဖၣ်ဆူ ဆေ--- သဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိးဒိၣ်လီၤတၢ်ပိၤဖးထီၣ်အယံ အူအိၣ်ကွံၣ်သဝီၤအဟံၣ် (၉) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်(၉) ဖျၢၣ်အံၤမ့ၢ် အူ ဒအ---, အူ ဒဘ---, အူ ဒဆ---, အူ ဒဒ---, အူ ဒဃ---, ဒီၤ ဒပ---, အူ ဒဂ---, အူ ဒဟ--- ဒီး အူ ဒစ--- သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤပၢ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဝဲ သဝီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဂုၢ်ကျဲးစးမၤပံၣ်ကွံၣ်မ့ၢ်အူန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၤကဝီၤသဝီၤဖိ)

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၣ်အီၤဖဲ လါမုၢ် ၂၀၂၄ နံၣ် ဖဲ ဆပု---
သဝီ, အိဖးဖးဒိၣ်ကရူၢ်, ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူယုၣ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအူၣ်ဖျိၣ် ၁၄ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်န့ၣ် SAC ပယီၤသုးတဖၣ်
ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူ ဆပု--- သဝီပူၤတဘျုးဖျါညါအယီၤ ဘၣ်ဟးဂီၤ
ကွံၣ်သဝီဖိအ ဟံၣ်ဃီ, တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် ဒီး တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်သ့ၣ်
တဖၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး စဲးဖိကဟၣ် ဒီး စဲးဖိကဟၣ်ပီးလိတဖၣ်
လၢတၢ်သူစူးကါအိၣ် လၢတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူဂီၢ် ဒ်အမ့ၢ်
စဲးထံၣ်တၢ်, တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်စဲးဖိကဟၣ်ပီးလိ ဒ်အမ့ၢ် သိလုၣ်ယီၢ်,
ဟံၣ်ဃီလၢတၢ်အိၣ်ကဒုအဂီၢ် ဒီး နီၢ်ကစၢ်သူစူးကါတၢ်ဖိတၢ်လံၤ
အဂုၤအဂၤ ဒ်အမ့ၢ် ကျိၣ်စု ဒီး ထူဖိလွဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်အံၤ ဘၣ်သံစ့ၢ်ကိးသဝီဖိအဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်
န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤ လၢတၢ်ဖိခိၣ်(၂) ဘုၣ်, ဒီး တၢ်ဂီၤလၢအခၢၣ်သး
တကျိၤ လၢစုစုၣ်တကဟံၣ်အံၤန့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ စဲးထံၣ်တၢ်
(လိၣ်ထဲၤ) ဒီး တၢ်ထူစံၣ်ပီးလိတဖၣ် ဟးဂီၤကွံၣ်ခဲလၢၢ် န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဂီၤလၢအခၢၣ်သးတကျိၤစုထွဲတကဟံၣ်န့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ
အသိလုၣ်ယီၢ်ဟးဂီၤကွံၣ်ခဲလၢၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖိလၢၢ်
တကျိၤ စုစုၣ်တကဟံၣ်န့ၣ် ပၤဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိပိာ်မုာ်တဂၤ
ဂုာ်ကျဲးစးဃုထၢဖိၣ်က့ၤ တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢအအိၣ်လီၤတၢ်တနီၤ
လၢကမၤစၢၤ က့ၤအဟံၣ်ဖိဃီတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်
သးသမူတၢ်လိၣ်ဘၣ် တနီၤကသုအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

ကညီၣ်ဂီၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂီၢ်ဖျၢၣ်ကိၣ်

ကညီၣ်ဂီၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘူတဖုလၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပှၤဂီၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒူသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဝိခွဲးယၢ်အဂီၢ်အကျိၤန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂီၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကပၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒဲဒဲန့ၣ်လီၤ.